

38. KONGRES GEOGRAFOV ZR NEMCIJE

(Erlangen, 1.—6. VI. 1971)

Vladimir Klemenčič

Na kongresu so geografi ZR Nemčije obravnavali plenarno ali po sekcijah več aktualnih geografskih problemov sodobne družbe.

Prvega dne so bili na programu referati o doprinosu znanosti k pripravam na reformo upravno-teritorialne razdelitve. Drugega dne so sledili referati o poteh spreminjanja ciljev geografije v izobraževalnem procesu na vseh stopnjah. Tretjega dne so obravnavali gospodarske in socialnogeografske premembe v Orientu in probleme gospodarskega razvoja v Vzhodni Afriki. Četrtega dne je delo potekalo po sekcijah: v prvi so obravnavali ekologijo biosfere, v drugi geomorfologijo, v tretji pa metode in rezultate dela na področju geografije prebivalstva in socialne geografije. Četrtega in petega dne so bile na programu eno- in dvodnevne ekskurzije v ožjo in širšo okolico Nürnberga in Erlangena.

V času kongresa so zasedala tudi v Zvezo nemških geografov včlanjena geografska združenja, tako Zveza geografov visokih šol, Zveza visokošolskih profesorjev geografije, Pokrajinske zveze nemških geografov, Zveza šolskih geografov in Nacionalni komite ZR Nemčije ter Strokovna zveza študentov geografije.

Na kongresu je bilo prisotnih okrog 1800 udeležencev. Med njimi so bili tudi geografi iz Avstrije, Švice, Francije, Velike Britanije, Nizozemske, Švedske in Jugoslavije (J. Crkvenčič in Vl. Klemenčič).

Kongres je bil odprt široki, tudi negeografski javnosti, saj so se ga z referati in z diskusijo aktivno udeležili tudi predstavniki političnih institucij in upravnih služb, med njimi ministri in vodilni strokovnjaki deželnih vlad iz resortnih služb za izobraževanje, regionalno-prostorsko planiranje in za državno upravo. Tako so pomenili uvodni Ruppertov referat »O regionalizaciji in reformi upravno-teritorialne razdelitve kot družbenopolitične naloge geografije v službi preobrazbe okolja« in vrsta številnih specializiranih referatov, ki so ta referat dopolnjevali, npr. »Določanje najmanjšega obsega upravne teritorialne enote« (E. Wagner), »Reforma upravne razdelitve med potrebami človeka in možnostmi v prostoru« (W. Moewes), »Administrativni aspekt sprememb upravne razdelitve« (K. Mäding), »Temeljni pogledi za razmejitev na nove planske in upravne regije, predstavljeno na primeru mestne regije Nürnberg« (W. Rutz), konfrontacijo geografov s činitelji, ki so upravno-politično pristojni za pripravo in izvedbo reforme upravno-politične razdelitve v ZR Nemčiji. Podoben značaj konfrontacije med družbeno-političnimi strokovnimi službami in geografi ZR Nemčije so imeli tudi referati »O spremenjenih ciljih geografije v izobraževanju«. Z referati so bila načeta vprašanja nove vsebine in novih metod geografije v učnovzgojnem procesu (A. Schultze), nalog geografije na visokih šolah (D. Bartels), didaktično-metodične preusmeritve geografije na visokih šolah (Ch. Borchardt). Posebno pozornost sta zaslužila referata »O projektih za proučevanje učnovzgojnih procesov geografije« (R. Geipl-München in H. F. Inder-Johnson — Minnesota).

V referatih o gospodarskih in socialnogeografskih spremembah v Orientu so bili posredovani najnovejši rezultati terenskih raziskav. Prva skupina referatov je obravnavala probleme družbenih sprememb, npr. »Socializacija in zemljiška reforma v Egiptu« (H. Schamp), »Socialistični in privatni kme-obravnavala gospodarske spremembe in obilnost prebivalstva, npr. »Industrializacija v Alžiriji in Tuniziji kot sredstvo zboljšanja regionalne strukturne sektor v Alžiriji (H. Achenbach). Druga skupina referatov je ture« (A. Arnold), »Oblike regionalne mobilnosti pri plemenih Brahui kot izraz socialnih in gospodarskogeografskih sprememb v Beludžistanu« (G. Repp). Referati o problemih gospodarskega razvoja Vzhodne Afrike so

obravnavali vprašanja omrežja centralnih krajev (K. Vorlauffer), nomadizem (W. Kreker) in rajonizacijo agrarnih področij (P. Weber).

Med referati o ekologiji biosfere moramo posebej podčrtati referate teoretičnega in metodološkega značaja npr. »Ekološki aspekti tehnizirane in komercializirane civilizacije in njene oblike življenja« (H. Sioli), »Naloga ekologije v proučevanju kulturne pokrajine« (F. Tichy) in »Pomen biogeografije za ekologijo pokrajine« (P. Müller). V programu drugega dela te sekcije so bili referati, ki so posredovali rezultate raziskav posameznih problemov ekološke narave po različnih državah sveta. Pomembni so bili zato, ker so poskušali opredeliti na konkretnih primerih naloge geografije pri proučevanju človekovega okolja.

V geomorfološki sekciji so bili prečitani referati, ki so obravnavali različno problematiko na primer tipe oblikovanja tal v različnih klimatsko-geomorfoloških zonah (J. Büdel) ter morfologijo recentnega in fosilnega krasa na severnem robu Kavkaza (J. Dörre).

V sekciji o metodah in rezultatih prebivalstvene in socialne geografije so bili prečitani referati o raziskavah prebivalstva na območju mesta Bonna, v okolici Frankfurta in v Hannoveru. Bilo je prebranih tudi več referatov metodološke narave, kot na primer o prognozi prebivalstva za regionalno planiranje (K. Ganser) in o faktorjih in tipih procesov prostorske mobilnosti (F. Schaffer).

Za kongres so nemške založbe pripravile razstave geografskih učbenikov, geografskih znanstvenih in poljudnoznanstvenih publikacij, učil in računskih strojev ter aerofotogrametričnih aparatov.

Gospodarsko-geografski inštitut v Münchenu je skupno z Inštitutom za geografijo Univerze v Ljubljani pripravil razstavo »Sodobni socialno-geografski problemi Slovenije«. Na tej razstavi so bili s kartami predstavljeni problemi transformacije naselij, migracij in strukture prebivalstva, industrializacije, mreže in strukture šol ter razvoja turizma.

Summary: 38th Congress of Geographers of the German Federal Republic

M. V. Klemenčič who participated in the Congress held at Erlangen from the 1st to 6th Jun 1971, presents a brief report on its work and contents.

EVROPSKA REGIONALNA KONFERENCA MEDNARODNE GEOGRAFSKE UNIJE V BUDIMPEŠTI AVGUSTA 1971

Svetozar Ilešič

Kljub napredujočemu cepljenju geografije na posamezne veje in kljub vse številnejšim specialnim simpozijem in kolokvijem, na katerih se zbirajo geografi ob posameznih specialnih problematikah, je vendar kohezijska moč geografske misli očitno še tako močna, da geografom kot celoti ne zadoščajo več samo veliki mednarodni geografski kongresi, ki se hkrati z generalno skupščino Mednarodne geografske unije vrše vsako četrto leto, temveč da se sestajajo še vmes na posebnih »regionalnih« konferencah. Tako je bila med XIX. mednarodnim geografskim kongresom v Stockholmu (1960) in XX. kongresom v Londonu (1964) organizirana posebna regionalna konferenca na Japonskem, med londonskim kongresom in XXI. kongresom v Indiji pa regionalna konferenca v Mehiki. Tretja taka regionalna konferenca, katere organizacijo je MGU poverila Madžarskemu nacionalnemu komitetu, pa je bila sklicana v Budimpešto za čas 4. do 20. avgusta 1971. Zdi se, da je ta konferenca še posebno ustrezala potrebi, zakaj XXII. mednarodnega geografskega kongresa, ki bo avgusta 1972 v Kanadi, se bo verjetno lahko udeležilo samo